

MR-103

March-2019

B.Com., Sem.-IV

CC-207 : Production Management

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : Marks indicated on the right side.

1. (a) Explain the importance of production control. 7
(b) Describe the characteristics of production management. 7

OR

- (a) Describe the scope of production management.
(b) Explain the procedure of production planning.
(c) Give the meaning : (any four) 4

- (1) Job Production
(2) Batch Production
(3) Continuous Production
(4) Intermittent Production
(5) Time Study
(6) Path Study

2. (a) Describe the advantages and limitations : (any one) 7

- (1) Centralised purchasing
(2) Decentralised purchasing

- (b) Discuss : (any one) 7

- (1) To purchase or To make
(2) Objectives of scientific purchasing

- (c) Explain in short : (any two) 4

- (1) Blanket purchasing
(2) Hand to mouth purchasing
(3) Contract purchasing
(4) Speculative purchasing

3. (a) Explain the importance of Inventory Control. 7
 (b) Describe the types of Inventory. 7

OR

- (a) Explain the guiding principles of Inventory Control.
 (b) Describe the functions of Inventory Control.
 (c) Make true pairs : 3

Inventory Control

Base of Distribution

System

of Inventory

(A)

(B)

1. FSN Method	a. Importance and value of inventory
2. VED Method	b. Quantity and quality of inventory
3. ABC Method	c. Turnover rate of inventory
	d. Utilizing of spare parts

4. (a) Describe the process of new product development. 7
 (b) Describe the problems of launching new product in the market. 7

OR

- (a) Describe the process of adoption of new product.
 (b) Explain the factors affecting product mix.
 (c) Answer in short : (any three)

- (1) What is the product simplification ?
 (2) State any two types of new product.
 (3) State any two causes for the failure of product.
 (4) What is the product diversification ?
 (5) State any two objectives of launching new product in market. 3

Seat No. : _____

MR-103

March-2019

B.Com., Sem.-IV

CC-207 : Production Management

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

1. (a) ઉત્પાદન અંકુશનું મહત્ત્વ સમજાવો. 7
(b) ઉત્પાદન સંચાલનનાં લક્ષણો જણાવો. 7

અથવા

- (a) ઉત્પાદન સંચાલનનું કાર્યક્ષેત્ર જણાવો.
(b) ઉત્પાદન આયોજનની પ્રક્રિયા સમજાવો.
(c) અર્થ આપો : (ગમે તે ચાર) 4

(1) જોબ ઉત્પાદન

(2) બેચ ઉત્પાદન

(3) સતત ઉત્પાદન

(4) તૂટક-તૂટક ઉત્પાદન

(5) સમય નિર્ધારણ

(6) માર્ગ નિર્ધારણ

2. (a) ક્ષાયદા અને ગેરક્ષાયદા જણાવો : (ગમે તે એક) 7

(1) કેન્દ્રિત ખરીદી

(2) વિકેન્દ્રિત ખરીદી

- (b) ચર્ચા કરો : (ગમે તે એક) 7

(1) ખરીદવું કે બનાવવું

(2) વૈજ્ઞાનિક ખરીદીનાં ઉદ્દેશો

- (c) ટૂંકમાં સમજૂતી આપો : (ગમે તે બે) 4

(1) બ્લેન્કેટ ખરીદી

(2) ત્વરિત ખરીદી

(3) કરાર ખરીદી

(4) સહકારીય ખરીદી

3. (a) માલસામગ્રી અંકુશનું મહત્ત્વ સમજાવો. 7
 (b) માલસામગ્રીનાં પ્રકારો જણાવો. 7

અથવા

- (a) માલસામગ્રી અંકુશનાં માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો સમજાવો.
 (b) માલસામગ્રી અંકુશનાં કાર્યો જણાવો.
 (c) સાચા જોડકાં બનાવો :

માલસામગ્રી અંકુશની પદ્ધતિ

માલસામગ્રી વહેંચણીનો આધાર

(A)

(B)

1. FSN પદ્ધતિ	a. માલસામગ્રીનું મહત્ત્વ અને મૂલ્ય
2. VED પદ્ધતિ	b. માલસામગ્રીનો જથ્થો અને ગુણવત્તા
3. ABC પદ્ધતિ	c. માલસામગ્રી વપરાશનો દર
	d. છૂટા ભાગોની જરૂરીયાત

4. (a) નવીન પેદાશ વિકાસની પ્રક્રિયા જણાવો. 7
 (b) નવીન પેદાશ બજારમાં મુકવાની મુશ્કેલીઓ જણાવો. 7

અથવા

- (a) નવીન પેદાશ સ્વીકાર પ્રક્રિયા જણાવો.
 (b) પેદાશ મિશ્રને અસર કરતાં પરિબલો સમજાવો.
 (c) ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે ત્રણ)

- (1) પેદાશ સરલીકરણ એટલે શું ?
 (2) નવીન પેદાશનાં ગમે તે બે પ્રકાર બતાવો.
 (3) પેદાશ નિષ્ફળતા માટેના ગમે તે બે બનાવો બતાવો.
 (4) પેદાશ વિવિધીકરણ એટલે શું ?
 (5) નવીન પેદાશ બજારમાં મુકવાના ગમે તે બે હેતુઓ જણાવો.